

Diakoni i sjømannsmisjonen...

Mer enn vafler....?!?

Hva vektlegger sjømannsmisjonen i sitt arbeid?

Hva er diakoni i sjømannsmisjonen?

Har diakonene en plass i sjømannsmisjonen som diakon?

AV INGUNN TRAGETON
OG KARI BOTNEDAL

Dette er noen av problemene vi har vært opptatt av i de 6 ukene vi var i diakonipraksis i sjømannskirken/sjømannsmisjonen før jul.

I den forbindelse vil vi dele noen av våre tanker og opplevelser om dette.

Diakonalt arbeid i sjømannsmisjonen

Klokken er 10, og dørene åpnes på sjømannskirken. Inn kommer 3-4 trailersjåførere (5000 i året). De blir hilst velkommen av en av de ansatte, mens en av de andre står på kjøkkenet og steker vafler. Ut farer to assistenter med en bunke aviser m.m. på vei til skipsbesøk (3000 i året). De blir borte hele dagen.

Vi opplever at sjømannsmisjonen ser på det meste av sitt arbeid som diakonalt. De ser på diakoni som omsorg for hele mennesket. Dette viser de ved å ta på alvor alle de ulike behovene menneskene har. Det skjer gjennom åpent hus og oppsøkende arbeid, med tilbud om kaffe, vafler, fax, gudstjeneste, lån av telefon, vask av klær, sjellesorg, dusj, norske aviser,

andakter, et sted å være, og tid til en prat. På denne måten virkeliggjør de målet om å være hjem og kirke for nordmenn i utlandet.

Forkynnelse og diakoni

I 1864 startet 10 menn en bevegelse under navnet: «Foreningen til evangeliets forkynnelse for skandinaviske sjømenn i fremmede havner». Siden den gang har bevegelsen utviklet seg til en stor organisasjon med 20 sjømannskirker og ulike prestetjenester, samt 2000 foreninger i Norge. Formålet og målgruppen har også blitt mer omfattende: «Den norske sjømannsmisjon og dens arbeidere skal på Bibelens og Den norske kirkes bekjennelsesskrifters grunn arbeide for å fremme Guds rike blant våre sjøfolk, våre landsmenn på norsk kontinentalsokkel og nordmenn som oppholder seg i utlandet for kortere eller lengre tid». I en annen sammenheng er det sagt: «Målet er å tjene dem med evangeliet – i ord og handling».

Ut fra historien kan det altså virke som om forkynnelsen har vært mest vektlagt. I dagens situasjon ser det ut som om diakoni får mest plass fordi det brukes mest tid og ressurser på det. Men diakoni og forkynnelse må

også ses som to sider av samme sak, idet både diakoni og forkynnelse har som overordnet mål å formidle evangeliet. I det praktiske liv tror vi at det er viktig å holde diakoni og forkynnelse fra hverandre for å unngå at det ene blir oppslukt av det andre. I sjømannsmisjonen kan faren være at forkynnelsen forsvinner dersom en sier at diakoni = forkynnelse. I Den norske kirke er kanskje faren omvendt. At diakonien forsvinner fordi vi i vår lutherske tradisjon har opphøyet ordet til det ene nødvendige. Diakonien i norske menigheter har blitt en liten sektor i forhold til det andre som drives (hva nå det er....?), mens vi i sjømannsmisjonen ute opplevde at alt arbeidet ble sett på som diakoni.

Norsk kirke i utlandet

I 1988/89 fikk sjømannsmisjonen undertittelen: Norsk kirke i utlandet. Dette innebærer at sjømannsmisjonen har tatt på seg et formelt ansvar for alle nordmenn i utlandet. Noen mener at dette bare er en beskrivelse av tidligere praksis, men vi spør oss om de fastboende ikke bør prioriteres sterkere. I dag er skipsbesøk og leseværelse/åpen kirke høyest prioritert. Oppsøkende arbeid blant kolonien mangler en tid og ressurser til.

*Kari Botnedal (til venstre)
og Ingunn Trageton (til høyre)
i samtale med
to av gutta på
kjerka fra trailermiljøet.*

Diakonens plass

Det finnes i dag noen få diakoner som arbeider i sjømannskirken, men de har stilling som assistenter og ikke som diakon. Vi mener diakonstillinger har en berettiget plass i sjømannsmisjonen, både ut fra det arbeidet som gjøres, og udekkede behov. Vi skisserer derfor følgende mulige arbeidsområder for diakoner i sjømannskirken:

- Oppstarting/organisering av en besøkstjeneste/kontaktjeneste
- Ansvar for de frivillige medarbeiderne
- Daglig leder av det diakonale arbeidet, jfr. normalinstruks for diakoner i Den norske kirke
- Arbeide med mål og planer for det diakonale arbeidet
- Organisering av ulike grupper
- Ledelse av staben
- Sjelesorg og veiledning

Disse oppgavene tror vi at en diakon har bedre forutsetninger for å utføre enn assistenter generelt. Bakgrunnen for å hevde dette er at vi med en 3-årig fagutdanning innen sosial, helse eller pedagogikk + et 4. diakoniår, har lært en del om: Planlegging, målrettet arbeid, ledelse, psykologi, sosiologi, jus, familiar-

beid, sorg og krisereaksjoner, sjelesorg, teologi, arbeid med frivillige, sosialt gruppearbeid, samfunnsarbeid m.m.

Sjømannsmisjonen har følgende stillingstyper i sitt arbeid ute: Sjømannsprest/bestyrer, kapellan, assistent, husmor I og II, vaktmester, kontorsekretær og reiseassistent.

Ved ansettelse av diakon ser vi det viktig å gå gjennom innholdet for de andre stillingene.

Det er imidlertid flere problemstillinger knyttet til ansettelse av diakoner som vi ikke kan svare på: Skal alle assistentstillingene (30-40) omgjøres til diakonstillinger? Skal lønnsbetingelsen for diakoner være de samme som i Den norske kirke (dvs. høyere enn assistentlønn i dag)? Hvordan motivere/rekruttere diakoner til sjømannsmisjonen?

Veien videre

Før en går for langt inn i spørsmålet om ansettelse av diakoner, er det viktig å evaluere det arbeidet som blir gjort i dag. (Det er veldig mye bra som er viktig å videreføre!!!). Det er også viktig at dette ikke kun gjøres fra sentralt hold, men at de ansatte rundt omkring er deltagende i denne prosessen.

Et siste viktig poeng for oss er at Den norske kirke har mye å lære av sjømannsmisjonens arbeid når det gjelder oppsøkende arbeid og åpen/t kirkehus.

*Ingunn Trageton og
Kari Botnedal.*

*Studenter ved Diakonhjemmets
teologiske høgskole (Diatehs).
Begge har sosionomutdanning
fra Diakonhjemmet.*
